

Orienteringssak til MKR og KR

Mellomkirkelig råds arbeid under koronaperioden

Orienteringssaken gir en oppdatering om aktuelle saker og redegjør kort for hvordan Mellomkirkelig råd (MKR) har arbeidet med saker knyttet til koronakrisen. Mye av det løpende arbeidet har gått sin gang fra hjemmekontorer og via nettmøter. I denne orienteringen er det særlig arbeid som direkte er blitt påvirket av koronapandemien, som er omtalt.

1. Kirkemøtet og Mellomkirkelig råd

- Kirkemøtet er utsatt til 8.-11. oktober.
- Møtet i MKR, som var planlagt i mai for det nye rådet, er avlyst.
- Neste møte i MKR går som planlagt 20.-21. oktober. Dette møtet kommer rett etter Kirkemøtet, og det vurderes om det bør kun være et dagsmøte for å velge arbeidsutvalg og gjøre noen nødvendige oppnevninger. Rådet møtes til et todagersmøte mot slutten av året eller tidlig i 2021. Dette må vi komme tilbake til.

Kirkemøtesaker:

- Nytt regelverk for MKR behandles på Kirkemøtet i oktober.
- Valg av nytt MKR gjøres på Kirkemøtet i oktober.
- Plan for diakoni behandles av Kirkerådet i juni.
- Migrantsaken sendes ut på høring til bispedømmerådene og behandles av Kirkerådet i desember. Saken vil da inneholde en handlingsplan.
- Plan for likeverd, likestilling og mangfold i Den norske kirke: Høringen er utsatt, og saken kommer til Kirkerådet først i desember.

SMM-evalueringen

Tidsplanen for evalueringen er forskjøvet. Kirkerådet får en orienteringssak om evalueringen i juni og en drøftingssak i september. SMM-rådet møtes 25. august, og organisasjonene vil da informere Kirkerådet om sin respons på evalueringen. Det legges fortsatt opp til at Kirkemøtet får en sak i 2021, i tråd med det som ble foreslått av MKR.

SMM-organisasjonene meldte i april at de så seg nødt til å trekke tilbake den økonomiske støtten til misjonsrådgiverstillingene i bispedømmene og til daglig leder i SMM. Bispedømmene og Kirkerådet har sagt seg villig til å dekke bortfallet på 50 % i 2020 slik at ingen ansatte blir permittert. Men de vil få andre arbeidsoppgaver i den delen av stillingen som var finansiert av SMM. Hva som skjer i 2021, vil avhenge av evalueringen.

2. Søsterkirker og globalt samarbeid

Etter hvert som koronapandemien brer seg globalt, rammes også flere og flere kirker hardt. Vi har hatt tett kontakt med søsterkirker og økumeniske organisasjoner på e-post, Skype og teams for å uttrykke solidaritet og høre hvordan det er å være kirke i disse krevende dagene.

Mange av søsterkirkene har et stort diakonalt arbeid og driver helseinstitusjoner. De strever økonomisk fordi ressurser omdisponeres til helsearbeid, samtidig som inntekter og offer fra medlemmene minker. Dette vil i neste omgang trolig føre til reduserte bidrag fra medlemskirkene til de økumeniske organisasjonene. KV har varslet 20 % kutt i programvirksomheten i 2021.

De økumeniske organisasjonene har vært svært aktive de siste ukene, både gjennom kirkelige humanitære organisasjoner og i direkte samarbeid med medlemskirker. Det vises til [WCC News](#) og [LWF News](#). Her finnes også en rekke webinarer og YouTube-innslag om hvordan kirker verden over har håndtert koronapandemien.

LVF melder om krevende tider for medlemskirkene under koronapandemien, men også stor kreativitet på digital kommunikasjon og djerv diakoni. LVF har etablert et hjelpefond for hjelp til medlemskirker under Covid 19. [LVF - fond LENKE](#) Kirkens Nødhjelp har bidratt til fondet. LVF har også bidratt med bønner og liturgisk materiale til bruk i kirken under koronatiden. En av bønnene ble oversatt til norsk. [LVF bønn LENKE](#)

Augusta Victoria-sykehuset i Øst-Jerusalem har hatt koronasmitte både blant pasienter og ansatte. Sykehuset er godt rustet til å behandle disse og har et nært samarbeid med israelske sykehus. Det har vært veldig krevende å få til syketransport og for de ansatte å komme seg på jobb, i og med at Vestbredden ble stengt. Kreftpasienter fra Gaza og deres pårørende hindres også av reiserestriksjoner. Planlagte utbygginger på Augusta Victoria-sykehuset (som Norge er med og finansierer) er utsatt.

MKR deltar i Konferansen av europeiske kirkers arbeidsgruppe om menneskerettigheter som nylig kom med et dokument om menneskerettigheter og koronakrisen. [KEK Covid-19](#)

Hilsener og solidaritetskampanjer

Den norske kirke v/MKR's generalsekretær og preses sendte en påkehilsen til våre tre søsterkirker i Sør-Afrika, Brasil og Jordan og Det hellige land (ELCJHL). Vi har ikke fått noen respons fra Sør-Afrika, men de to andre kirkene uttrykte stor glede over en slik solidaritetshilsen.

I mai sendte preses Olav Fykse Tveit og biskop Bernt Eidsvig i Den katolske kirke et brev og uttrykte bekymring for situasjonen for urfolk i Amazonas under koronakrisen.

Det har også vært kontakt mellom administrasjonen og flere andre kirker og økumeniske råd i denne tiden, blant annet i de nordiske land, India, Sri Lanka, Italia, USA og flere land i Afrika.

Mellomkirkelig råd har oversendt uttalelse fra kirkelederne i Jerusalem og et felles brev til EU fra KV og KEK til den norske regjering og Stortinget, hvor vi slutter oss til kirkenes dype bekymring for Israels planer om å annektere deler av Vestbredden.

Vi har hatt tett kontakt med ELCJHL siden mars. Biskop Azar sendte rundt påske ut en appell til partnerkirkene om økonomisk støtte. Kirken sliter, skolene er stengt (og skolepengene uteblir), og menighetene gjør en stor digital innsats. COCOP-partnerne har samordnet seg, og de fleste har gitt ekstra krisemidler. Også Den norske kirke vil bidra med noen ekstra midler nå i vår, bl.a. ved at Borg og Nidaros bispedømmer setter i gang

en innsamlingsaksjon i samarbeid med MKR. Disse to bispedømmene har samarbeidsavtaler med ELCJHL. Menigheter som har vennskapsavtaler med ELCJHL, vil også trekkes inn. Aksjonen vil gå fra 10. juni til 1. oktober, og alle bispedømmer vil etter hvert bli invitert med.

Agder og Telemark bispedømme har tatt initiativ til en solidaritetsaksjon for SMM-organisasjonene. De taper inntekter nå, noe som igjen går ut over deres samarbeidspartnere rundt om i verden. Menigheter over hele landet utfordres nå til å arrangere lokale innsamlinger, knyttet opp til eksisterende misjonsavtaler om samarbeid med SMM-organisasjonene. I skrivende stund har allerede flere menigheter engasjert seg med lokale innsamlinger. Mer om [Global solidaritetsaksjon](#)

3. Kommunikasjonsarbeid

Flere i MKR/KR-staben har, etter 12. mars, bistått Kommunikasjonsavdelingen, bl.a. ved å hjelpe til med å svare på de mange henvendelsene på sosiale medier og ved å administrere kirkens Twitter-konto. Kirkens rolle i samfunnet, internasjonale spørsmål, økumenikk og dialog har blitt mer synlige på Twitter-kontoen til Dnk de siste ukene.

Vi har formidlet nyheter og saker fra den verdensvide kirken på kirken.no:

17.03.	Kirker verden over holder motet oppe	LENKE
19.03.	Kirkens Nødhjelp trapper opp arbeidet mot korona	LENKE
19.03.	Vi tror på livets Gud	LENKE
20.03.	Bønnefellesskap i Det lutherske verdensforbund	LENKE
20.03.	Korona gjør internasjonal solidaritet dobbelt viktig	LENKE
23.03.	Kirkens Nødhjelps fasteaksjon er digital	LENKE
24.03.	Prekært for flyktninger på grunn av korona	LENKE
06.04.	Håp i en urolig tid	LENKE
07.04.	Korona er enda en byrde for de mest sårbare i India	LENKE
15.04.	Det hastar for barna i Moria-leiren	LENKE
08.05.	Koronakrisen gjør bærekraftsmålene enda viktigere	LENKE
14.05.	Sancta Coronas hjørne	LENKE
15.05.	Global solidaritetsaksjon	LENKE

Disse nyhetssakene blir dessverre raskt borte fra forsiden på kirken.no, fordi de legges som aktuelle nyheter nederst på siden og forsvinner når nye saker dukker opp. Vi har i liten grad fått delt internasjonale saker på Dnks Facebook-konto.

Det har vært to lunsjavgtaler på Facebook med Guro Almås om Bærekraftsmålene, og Berit Hagen Agøy skrev om samme tema i Dagen. [Bærekraftsmål Dagen](#)

Fram mot sommeren satser Kirkeavdelingen på ukentlige webinarer om aktuelle tema på Facebook. Frigjort tid har vært brukt på å oppdatere nettsider med ressursmaterieell og å gjøre MKRs sakspapirer tilgjengelige på nett.

4. Norges Kristne Råd og Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn

Det har vært et nært og godt samarbeid mellom Kirkerådet og NKR og STL om utarbeidelse av bransjestandarder om smittevern for ulike deler av virksomheten. Den

norske kirke har delt raust fra sitt arbeid, noe som har blitt verdsatt, og som har spart andre for mye dobbeltarbeid.

Både NKR og STL har hatt digitale møter med statsråd Ropstad og har, i likhet med Den norske kirke, vært kritiske til vårt fagdepartements manglende engasjement for tros- og livssynssamfunnenes rolle og vilkår under koronakrisen.

Ellers har møtevirksomheten blitt opprettholdt både i NKR og STL gjennom digitale møter, noe som har fungert ganske greit. MKRs generalsekretær som er styreleder i NKR og styremedlem i STL, har brukt en god del tid de siste ukene på samordning og informasjonsflyt mellom de ulike organisasjonene.

Både NKR og STL har svært aktive og informert medlemssamfunnene om koronasituasjonen. De har også lagt ut mye og interessant informasjon på sine Facebook-sider og på nettsidene (med bl.a. lenker til informasjonsvideoer laget av medlems-samfunn).

Kongen skulle avholdt gjestebud for Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn på slottet 19. mars. Det var et høydepunkt som dessverre ble avlyst – men som vi håper kan skje på et senere tidspunkt.

5. Tros- og livsynsdialog

Mye samarbeid kan fungere godt på nett, men selve dialogen, møtet mellom mennesker, er ikke det samme når vi har en skjerm mellom oss. Men vi har hatt et nettmøte i Kontaktgruppa med Human-Etisk Forbund og skal også ha det med Islamsk Råd Norge etter ramadan og før pinse.

Både Islamsk råd Norge og Muslimske Dialognettverk har gitt råd og anbefalinger til muslimer i Norge i forbindelse med pandemien. Dette er særlig knyttet opp til oppstarten og gjennomføringen av ramadan, som får et annet preg i år enn tidligere, hvor det sosiale fellesskapet vanligvis er sterkt og preger fastetiden.

Islamsk Råd Norge har også gått bredt ut med informasjon om korona til innvandrermiljøer på flere språk og fått positiv oppmerksomhet om dette. En interessant debatt har kommet i kjølvannet av IRNs tegninger med anbefaling til bønn i hjemmet. [IRN bønneveiledning](#)

Feiringen av 25 år med buddhist-kristen dialog som var planlagt med seminar på Litteraturhuset fredag 17. april, ble utsatt. Samtidig skal det sies at Kontaktgruppa med Buddhistforbundet gjennomførte sitt møte på nett, der den sedvanlige delingen av 20 minutter i stillhet inngikk.

Oppfølging av kontaktgruppene blir særlig viktig med tanke på erfaringsutveksling i tiden fremover: Hvordan har vi håndtert pandemien, og hvilke lærdommer kan vi trekke fra dette? Hvordan kan vi i fremtiden samarbeide tettere i slike kriser – og er det behov for et slikt samarbeid?

I solidaritet med andre livssynssamfunn åpnet Bispemøtet i begynnelsen av april for at det enkelte menighetsråd kan låne eller leie ut kirkebygg til ikke-religiøse gravferds-seremonier. Unntaket gjelder gjennom koronakrisen og steder der det ikke finnes et annet egnet lokale eller man har en annen særskilt grunn [BM LENKE](#)

Tiltaket ble kritisert av Sturla Stålsett og av generalsekretær i STL, Ingrid Rosendorf Joys, som reagerte på at biskopene åpner kirken for «gudsfornektere», men ikke for andre troende. Dette er en sak MKR vil følge opp med Bispemøtet. [Stålsett VL](#) [Joys VL](#)

Det nasjonale kirkelige nettverksmøtet var lagt til torsdag 2. april og ble avlyst/utsatt. Det var lagt mye arbeid i å få representanter fra alle bispedømmer til å komme, og ikke bare bispedømmer med kirkelige dialogsentre eller Dialogforum Østfold (Borg bispedømme). Vi håper alle bispedømmer ser verdien av et slikt nasjonalt dialognettverk, og at vi ved neste korsvei får bred deltagelse på nettverksmøtet.

6. Utsatte og avlyste møter og arrangementer

- Kirkenes verdensråds sentralkomiteemøte, som skulle vært i Genève i mars, er utsatt til 23.-29. juni 2021. Dette medfører at valg av ny generalsekretær også utsettes, og at sentralkomiteen ikke fikk tatt avskjed med Olav Fykse Tveit da han sluttet. Det ble holdt en digital avskjedsmarkering som kan sees her: [LENKE](#)
KV's eksekutivkomite møtes i juni bl.a. for å gjøre vedtak som er nødvendige for at planleggingen av generalforsamling går sin gang. Datoene for generalforsamlingen fastholdes.
Beate Fagerli har hjemmekontor i Oslo og har blitt inkludert i Seksjon for økumenikk og dialog.
Det årlige samarbeidsmøtet mellom KV's største økonomiske bidragsgivere (bl.a. Den norske kirke) ble gjennomført digitalt.
- Det lutherske verdensforbunds rådsmøte som skulle vært i Abuja, Nigeria, i juni, er avlyst. Avgjørelser delegeres til eksekutivkomiteen, samt eventuelt noe mailvote. En europeisk LVF-kirkelederkonsultasjon i Oxford i september planlegges foreløpig som et fysisk møte, men kan bli omgjort til et kortere digitalt møte. MKR's leder og preses vil delta.
- LVF-møtene knyttet til Augusta Victoria-sykehuset i Øst-Jerusalem i april er avlyst og erstattes av digitale møter.
- COCOP-partnermøtet i Den lutherske kirke i Jordan og Det hellige land som skulle vært i Beit Jala i mai, er avlyst. Det arbeides med muligheten for et digitalt møte.
- Churches Commission on Migrants in Europe (CCME) sin generalforsamling var tenkt gjennomført 11.–14. juni i Brussel. Den er utsatt på ubestemt tid.
- European Christian Ecumenical Network (ECEN), hvor Den norske kirke sitter i styret, skulle hatt generalforsamling i månedsskiftet august/september i år, men den er utsatt til 28. mai - 2. juni neste år.
- Communion of Protestant Churches in Europe skulle hatt sitt styremøte i Oslo i juni med MKR som vertskap, men dette er avlyst.
- Green Faith International sin offisielle launch er blitt utsatt, og også arrangementer i regi av Interreligiøst klimanettverk. Men staben har vært representert i Green Faith webinar og besøkt Håpets katedral i Fredrikstad.
- Stiftelsen Oljeberget og KN skulle arrangere en reise for norsk stortingspolitikere og kirkeledere til Gaza og Jerusalem i mars/april. Reisen er utsatt på ubestemt tid.

- MKR skulle gjennomføre en solidaritetsreise til Syria i mai (som ledd i oppfølgingen av planen om pastoral- og solidaritetsbesøk). Den er også utsatt.
- Norges Kristne Råds kirkeledermøte 28. mai og styremøter gjennomføres i vår digitalt. NKR har også gjennomført flere webinarer.
- Kirkeledermøtet i Generalforsamlingen i Sjømannskirka i juni er utsatt til 2021. Styret får forlenget mandat til neste år.
- Generalforsamlingen til NMS i juni er avlyst.
- Representantskapsmøtet til Kirkens Nødhjelp gjennomføres som et kort digitalt møte 4. juni, for å velge nytt styre og behandle nødvendige saker, og det kalles inn til et ekstraordinært møte i oktober.
- Rettferdskonferansen 2020 blir digital. Det er sannsynlig at det blir flere kortere digitale seminarer/verksteder/møter heller enn én lang dag. Temaet for årets Rettferdskonferanse er «På jorden som i himmelen», og vi vil blant annet spørre hvordan vi kan jobbe for at endringene som kommer etter koronapandemien, fører oss i retning av en mer bærekraftig fremtid. Et annet tema som vil tas opp, er anstendige jobber i (post)koronaens tid.
- Global uke mot moderne slaveri blir gjennomført i oktober, trolig som en blanding av digitale og fysiske arrangementer.
- Kirkeuka for fred i Palestina og Israel gjennomføres som planlagt 20.-27. september, men uten internasjonale gjester.
- Hundreårsjubileet for Den jødiske synagogen i Oslo, hvor MKR skulle vært med, er utsatt til høsten. Vi jobber, sammen med Bispemøtet, med å lage en hilsen til DMT fra Den norske kirke til denne anledningen.
- Arendalsuka er avlyst.
- Olavsfest gjennomføres, men med begrenset program.

:

Berit Hagen Agøy, 18. mai 2020